

FriBit
Øystein Jakobsen
c/o Daniel Perez Beverveien 10
0596 Oslo

Deres ref.:

Vår ref.: 2011/715
MAB KAJO 473.4

Dato: 01.03.2012

Avgjørelse A2012-3 - Konkurranseloven § 12 jf. § 11 - avslag på anmodning om å gripe inn mot Microsoft, datamaskinprodusentene og/eller forhandlerne av datamaskiner

- (1) Konkurransetilsynet viser til klage fra FriBit 14. september 2011 hvor det gjøres gjeldende at Microsoft, datamaskinprodusentene og/eller forhandlerne av datamaskiner har handlet i strid med konkurranseloven¹ § 11.

Sakens bakgrunn

- (2) FriBit er en interesseorganisasjon som ble grunnlagt i 2008. FriBit jobber for at sentrale rettigheter skal gjelde på Internett på samme måte som ellers i samfunnet, samt for løsninger som lar artister og kunstnere tjene penger i en fildelingskultur, fritt Internett og nettnøytralitet, og modernisering av opphavsretten.²
- (3) I klagen vises det til at en ved kjøp av datamaskiner, særlig bærbare, også må betale lisensen for Microsofts operativsystem, Windows. Videre vises det til at foretakene ikke har etablert rutiner for refundering av Windows-lisensen for det tilfellet at kjøperen vil avinstallere Windows og heller benytte et annet operativsystem. Klager mener denne praksisen hindrer konkurranse fra andre operativsystem og er urimelig ovenfor kjøpere av datamaskiner. På denne bakgrunn mener klager at Microsoft, datamaskinprodusentene og/eller forhandlerne har handlet i strid med konkurranseloven § 11.
- (4) Alternativt ønsker klager at det vedtas en regulering som åpner for konkurranse fra alternative operativsystem, og som medfører at en ved kjøp av datamaskin slipper å betale Windows-lisensen dersom man ikke benytter operativsystemet. Klager foreslår en regulering hvor lisensen for Windows må kjøpes separat ved kjøp av datamaskin. Konkurransetilsynet har ikke kompetanse til å vedta forskrift etter konkurranseloven § 14, jf. delegeringsvedtak 16. april 2004 nr. 631. På det nåværende tidspunkt finner tilsynet heller ikke å prioritere ressurser til å utrede konkurransesituasjonen i markedet med sikte på eventuell initiering av forskriftsregulering på området.
- (5) Konkurransetilsynet mottok 11. januar 2008 en klage fra Gunnar Kjemphol på at datamaskiner selges inkludert Microsoft Windows. I den forbindelse ble det innhentet informasjon fra Microsoft, samt relevante produsenter og forhandlere av datamaskiner. Av denne informasjonssinnhenting kom det frem at Microsoft ikke bandt produsentene eller leverandørene til å selge datamaskiner med Windows, men at dette ble valgt av produsentene og forhandlerne på bakgrunn av hva sluttkundene etterspurte. Videre kom det frem av

¹ Lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger (konkurranseloven).

² Se www.fribit.no/om-oss

informasjonsinnhenting at Windows-lisensen var et forhold mellom datamaskinprodusentene, eventuelt forhandlerne, og sluttkunden. Klagen ble trukket 28. april 2008.

Konkurransetilsynets vurdering

- (6) Konkurransetilsynet kan pålegge foretak eller sammenslutninger av foretak som overtrer forbudene i konkurranseloven §§ 10 og 11 å bringe overtredelsen til opphør, jf. konkurranseloven § 12 første ledd.
- (7) Konkurransetilsynet mottar svært mange henvendelser om påståtte overtredelser av konkurranseloven §§ 10 og 11. Konkurransetilsynet har ikke ressurser til å realitetsbehandle alle disse henvendelsene, og har adgang til å avslå en anmodning om påbud om opphør på bakgrunn av en prioritetsvurdering, jf. konkurranseloven § 12 tredje ledd. Konkurransetilsynet har således en betydelig skjønnsmessig adgang til å prioritere sine ressurser og derved hvilke saker det finner hensiktsmessig å ta opp til behandling.
- (8) Konkurransetilsynet har etter en konkret helhetsvurdering ikke funnet grunnlag for å prioritere ytterligere ressurser til videre behandling av saken. I denne vurderingen har tilsynet sett hen til sakens omfang, betydning og de ressurser som vil være påkrevd for å kunne ta endelig stilling til hvorvidt konkurranselovens forbudsbestemmelser er overtrådt. Tilsynet har i vurderingen også sett hen til den betydelige saksmengden som for tiden er til behandling.
- (9) Konkurransetilsynet gjør oppmerksom på at personer/foretak som mener seg rammet av en overtredelse i strid med konkurranseloven §§ 10 og 11 selv kan forfølge forholdet ved å reise sak for domstolene. Klager er således ikke avhengig av at Konkurransetilsynet involverer seg i saken og eventuelt griper inn for å kunne beskytte seg mot en overtredelse.
- (10) Konkurransetilsynet er, til tross for beslutningen om ikke å prioritere ytterligere ressurser til å forfølge denne saken, takknemlig for å motta henvendelser som kan bidra til å øke tilsynets markedskunnskap, herunder vise hvordan et marked fungerer.
- (11) Avgjørelsen kan påklages innen tre uker, jf. konkurranseloven § 12 tredje ledd. En eventuell klage stiles til Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet, men sendes til Konkurransetilsynet.

Med hilsen

Jostein Skaar (e.f.)
avdelingsdirektør

Knut Alexander Johnsen
førstekonsulent

Mottakere:

FriBit c/o Daniel Perez Beverveien 10 0596 Oslo